

Wrocław 19.10.2011

Podkomitet Monitorujący POKL

Dolny Śląsk

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych po przeanalizowaniu poprawionej wersji PD na 2012 rok wyraża swoje zaskoczenie i oburzenie naniesionymi w ostatnich kilku dniach zmianami dotyczącymi wymogu wnoszenia wkładów własnych do projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Zaskoczenie jest tym większe, że wprowadzone zapisy nie były konsultowane w trakcie prac nad planami działań na 2012 rok. Wprowadzono je odgórnie, a argumentacja zawarta w PD 2012 przemawiająca za wprowadzeniem tych zapisów nie jest poparta żadnymi, racjonalnymi argumentami. Poprawienie odpowiedzialności projektodawców za realizację dofinansowanych projektów jest argumentem słabym w kontekście proponowanych i ciągle pozostających w sferze konsultacji zapisów w nowym SZOP. SZOP zakłada bowiem, iż niektóre projekty np. te skierowane do uczestników projektów +50 lub niepełnosprawnych, mogą być zwolnione są z obowiązku wnoszenia wkładów własnych. Oznaczałoby to, iż będą w ramach POKL w roku 2012 realizowane takie projekty, które nie będą realizowane odpowiedzialnie. Dodatkowo pragniemy zaznaczyć, iż proces wspólnego tworzenia PD 2012 na terenie województwa dolnośląskiego przebiegał w sposób więcej niż wzorowy. Wypracowane rozwiązania i zapisy uwzględniały na poziomie regionu potrzeby wszystkich aktorów procesu wdrażania projektów współfinansowanych z UE na Dolnym Śląsku. Dokument w naszym odczuciu zapewniał wybór i poprawną realizację oraz trwałość i efektywność wyłonionych na podstawie PD 2012 projektów. Wprowadzenie wymogu wnoszenia wkładów własnych na zaproponowanych poziomach w praktyce niweczy cały ten wysiłek. Wprowadzenie wkładów własnych sprawia, że w praktyce dostępność do funduszy unijnych zostaje bardzo poważnie ograniczona i tylko deklaratorywna. W przypadku NGO, które z założenia nie wypracowują zysków, czyli nie posiadają środków finansowych na wkłady własne, obowiązek dopłacania do projektów eliminuje w praktyce te podmioty z procesu aplikowania. Nowy zapis, wprowadzony bez konsultacji społecznych, preferuje projekty podmiotów bogatych, a nie lansowane od początku szerokich konsultacji PD na Dolnym Śląsku, projekty najlepsze i najbardziej efektywne. Stale zwiększający się poziom obciążeń biurokratycznych, irracjonalne obniżanie kosztów projektów, zasada proporcjonalności, procentowe ograniczenia kosztów zarządzania projektem, zapisany w PD obowiązek kontynuacji wsparcia przez projektodawcę już po zakończeniu projektu (np. 7.2.2 i 9), już dzisiaj wymuszają na projektodawcach wnoszenie wkładów własnych do projektów, chociaż wkłady te są obecnie „ukryte” i nie wskazane wprost. Dodatkowo warto zaznaczyć, iż Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych konsultowała w trybie pilnym proponowane w PD 2012 zapisy z przedstawicielami samorządów o raz przedsiębiorców. Samorządowcy jasno wskazują, iż wkłady własne, jeśli w ogóle mają zamiar wnosić, to do projektów twardych. Stanowisko takie jasno wskazuje, iż nie będą one zainteresowane dokładania do projektów miękkich, które budują zasoby ludzkie. To z kolei sprawia, iż działania związane z budowaniem kapitału ludzkiego, jako jednego z najbardziej efektywnych narzędzi walki z bezrobociem i wykluczeniem społecznym, mogą zostać w praktyce zaniechane. Z aplikowania, po wprowadzeniu zapisów o wkładach własnych, wyłączone zostaną także firmy prywatne (spółki zoo i działalności gospodarcze). Zgodnie z podstawowymi zasadami prowadzenia działalności gospodarczej oraz zapisami Kodeksu Handlowego firmy te prowadzą swoją działalność dla zysku. Każdy wydatek musi mieć powiązanie z przychodem. Jeśli nie

jest powiązany z przychodem, w praktyce oznacza, iż osoba, która wydaje w taki sposób pieniądze spółki z o.o łamie prawo (naraża spółkę na straty). Projekty w ramach POKL nie mają bowiem charakteru zarobkowego. W przypadku działalności gospodarczej wprowadzenie wkładu do projektu podlega obwarowaniom skarbowym, a koszt taki nie ma związku z przychodem i zostaje przez Urzędy Skarbowe uznany za niepowiązany z przychodem. Reasumując wyniki konsultacji nowych zapisów w PD 2012 przeprowadzone przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych uważamy, iż zapisy te są szkodliwe dla procesu wdrażania programów współfinansowanych w ramach POKL na Dolnym Śląsku i w kraju. Wprowadzenie zapisów zablokuje w praktyce dostęp do funduszy unijnych dla organizacji pozarządowych oraz innych uczestników procesu wdrażania. Dostęp do funduszy dla wszystkich pozostanie wyłącznie deklaracyjny. Biorąc pod uwagę fakt, iż od momentu wdrażania projektów w okresie programowania 2007-2013 postawiono bardzo mocny nacisk na wspieranie i rozwój organizacji pozarządowych, wydano mnóstwo publicznych pieniędzy na szkolenia NGO, samorządów, ops i przedsiębiorców, w zakresie pozyskiwania środków unijnych, to teraz wszystkie te pieniądze należy uznać za zmarnowane, gdyż wszystkie te podmioty, które zostały przeszkolone i przygotowane merytorycznie, kadrowo i pod względem potencjału technicznego do wdrażania projektów współfinansowanych z POKL, nie stać będzie na aplikowanie.